

Ett Stockholm i världsklass – Vision 2030

– Strategisk inriktning

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förslaget till Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 antas, bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen ska beakta visionen vid upprättande av förslag till budget för 2008.
3. Samtliga nämnder ges i uppdrag att utgå från visionen i sin långsiktiga verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer, program och policys.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att utgå från visionen i sin långsiktiga verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer, program och policys.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunikationsplan och genomföra kommunikationsinsatser för Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030.
6. Uppföljning av Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 sker inom ramen för det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS).
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra samlad utvärdering av stadens och alla viktiga samarbetspartners arbete i visionens riktning genomförs en gång per mandatperiod.
8. Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 överlämnas till Stockholms Läns Landsting, regionplane- och trafiknämnden, med anledning av arbetet med en ny regional utvecklingsplan för Stockholms län.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Framtidsutredningen 2007, bilaga 2 – Vad kostar det tillgängliga och trygga Stockholm, godkänns.
2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att fortsätta och utveckla arbetet med att ta fram underlag för den långsiktiga ekonomiska planeringen i staden och göra bedömningar av den ekonomiska utvecklingen på längre sikt.

Föredragande borgarrådet Kristina Axén Olin anför följande.

Ärendet

Med anledning av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2006 och 2007 till kommunstyrelsen har stadsledningskontoret tagit fram ett förslag till långsiktig vision. Syftet är att tydliggöra stadens långsiktiga ambitioner och intressen, vara ett underlag för prioritering och utgöra ett stöd för långsiktigt utvecklingsarbete. Förslaget utgör därmed ett strategiskt inriktningsärende för staden. I förslaget presenteras, under den övergripande rubriken Världsstad Stockholm, tre teman som konkretiserar väsentliga karaktärsdrag för det framtida Stockholm utifrån ett individperspektiv.

Beredning

Ärendet har tagits fram av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Den politiska visionen för Ett Stockholm i Världsklass – Vision 2030 återfinns i bilaga 1. Visionsdokumentet är och ska vara en levande produkt. Min förhoppning är att dokumentet ska kunna fungera som ett underlag för en vidare debatt och diskussion om Stockholms framtid. En diskussion som engagerar och entusiasmerar alla vi som vill att Stockholm ska utvecklas till en stad i världsklass. Som bilaga 2 återfinns det opolitiska underlaget Framtidsutredningen. Syftet med Framtidsutredningen är att ta fram ett underlag för den långsiktiga ekonomiska planeringen i staden och göra en bedömning av den ekonomiska utvecklingen på längre sikt. Genom att ringa in de största utmaningarna skapas ett ökat handlingsutrymme och underlag för framtida prioriteringar.

Bilagor

Bilaga 1	Ett Stockholm i Världsklass – Vision 2030
Bilaga 2	Framtidsutredningen del I, med strategiskt underlag avseende ekonomi, demografiska förändringar m.m.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förslaget till Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 antas, bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen ska beakta visionen vid upprättande av förslag till budget för 2008.
3. Samtliga nämnder ges i uppdrag att utgå från visionen i sin långsiktiga verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer, program och policys.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att utgå från visionen i sin långsiktiga verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer, program och policys.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunikationsplan och genomföra kommunikationsinsatser för Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030.
6. Uppföljning av Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 sker inom ramen för det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS).
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra samlad utvärdering av stadens och alla viktiga samarbetspartners arbete i visionens riktning genomförs en gång per mandatperiod.
8. Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 överlämnas till Stockholms Läns Landsting, regionplane- och trafiknämnden, med anledning av arbetet med en ny regional utvecklingsplan för Stockholms län.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Framtidsutredningen 2007, bilaga 2 – Vad kostar det tillgängliga och trygga Stockholm, godkänns.

2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att fortsätta och utveckla arbetet med att ta fram underlag för den långsiktiga ekonomiska planeringen i staden och göra bedömningar av den ekonomiska utvecklingen på längre sikt.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Anette Otteborn

ÄRENDET

Stadsbyggnadskontoret presenterade på uppdrag av stadsbyggnadsnämnden diskussionsunderlaget "Vision Stockholm 2030" i februari 2004. Syftet med rapporten var att redovisa viktiga förutsättningar för stadsbyggandet med utgångspunkt från den kraftiga tillväxt som prognostiseras i den regionala utvecklingsplanen (RUFS 2001). Diskussionsunderlaget remitterades till nämnder och bolag inom Stockholms stad under våren 2005. Flera remissinstanser betonade vikten av att stadens långsiktiga utvecklingsplanering omfattar fler samhällsområden än den fysiska planeringen.

I kommunfullmäktiges beslut om översyn av stadens styrdokument i april 2005 konstateras att det finns behov av en "gemensam, långsiktig vision för stadens utveckling" där man kan väga samman de långsiktiga målen i andra sektorsprogram. I stadens budget för 2006 och 2007 framgår att kommunstyrelsen har i uppdrag att ansvara för framtagandet av en sådan samlad vision med utgångspunkt från stadsbyggnadskontorets diskussionsunderlag.

Stadsledningskontoret har med anledning av kommunfullmäktiges beslut drivit projektet Vision Stockholm 2030 under perioden mars 2006 till mars 2007.

Projektet Vision Stockholm 2030 har genomförts med utgångspunkt från de projektdirektiv som fastställts av den dåvarande stadsdirektören. Projektet har letts av en styrgrupp med ett antal förvaltnings- och bolagschefer inom staden under ledning av avdelningschef Kajsa Palo (till augusti 2006) och stadsdirektör Irene Lundquist Svenonius (från oktober 2006). Det operativa arbetet har utförts av en projektgrupp med representanter från tio förvaltningar och bolag under ledning av två projektledare från stadsledningskontoret.

Projektets syfte/effektmål har formulerats på följande sätt.

- Vision Stockholm 2030 innebär att Stockholms stads långsiktiga intressen och ambitioner inom strategiskt viktiga samhällsområden är tydliga för invånare och för aktörer i regionen, nationellt och internationellt.
- Vision Stockholm 2030 utgör ett viktigt underlag för stadens politiska ledning att göra prioriteringar för mandatperioden och i den årliga budgeten.
- Vision Stockholms 2030 är tydlig för stadens medarbetare och den utgör ett stöd för långsiktigt utvecklingsarbete inom stadens verksamheter.

Projektmålen har formulerats på följande sätt.

- Visionen ska på ett tydligt sätt uttrycka en samlad framtidsbild med utgångspunkt från mål och inriktningar som fullmäktige fastställt i olika po-

licys, program m.m. samt genom en stark koppling till den långsiktiga ekonomiska planeringen.

- Visionen ska utformas i en kreativ process och i brett samarbete mellan förvaltningar och bolag med utgångspunkt från stadens fortlöpande dialoger om det framtida Stockholm med invånare, näringsliv och andra organisationer.
- Dokumentet ska också innefatta strategier för visionens genomförande och tydliggöra visionens funktion i stadens hierarki av styrdokument och i stadens integrerade system för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS).

Under projektets första fas har arbetet skett inom de tematiska delprocesserna Arbete & Näringsliv, Infrastruktur samt Välfärd & Omsorg. I denna fas har bl.a. stadens strategiska styrdokument och relevanta regionala och nationella planer och program analyserats. Samtliga delområden har särskilt studerat stadsbyggnadskontorets diskussionsunderlag ”Vision Stockholm 2030”, stadens framtidsutredning och OECD:s analys av Stockholmsregionen från våren 2006. I den andra fasen har projektarbetet inriktats på att dra slutsatser kring delprocessernas resultat för att formulera ett förslag till samlad långsiktig vision för Stockholms utveckling.

Projektet har lagt särskild vikt på att skapa en bred intern och extern förankring av stadens visionsarbete. I projektets båda faser har ett flertal arbetsmöten och seminarier genomförts. Under våren 2007 har samtliga förvaltnings- och bolagschefer arbetat med ett visionsutkast och tre workshops har genomförts med syftet att diskutera ett förslag med företrädare för näringslivet, utbildningsväsendet, grannkommuner, regionala organ m.fl. Förslaget till vision har även diskuterats med länets kommundirektörer. Det har vidare skett en fortlöpande och nära samverkan med regionplane- och trafiknämndens arbete med en ny regional utvecklingsplan.

Projektets slutrapport antogs av styrgruppen den 26 mars 2007 och förslaget till Vision Stockholm 2030 redovisas i sin helhet i *bilaga 1*. Den föreslagna visionen tar sin utgångspunkt i att Stockholm är en fantastisk stad och region med många stora kvaliteter. Förslaget till vision beskriver ur ett helhetsperspektiv hur Stockholm ska bli än mer attraktivt för boende, företagande och besök samt hur den internationella konkurrenskraften kan förstärkas. Förslaget till vision byggs upp av tre sammanhållande teman under den övergripande devisen Världsstad Stockholm.

BEREDNING

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 april 2007 är i huvudsak av följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det bilagda förslaget till vision motsvarar det uppdrag som lämnats av kommunfullmäktige i budget för 2006 och 2007 och kontoret föreslår att kommunfullmäktige antar förslaget till vision för Stockholms stad som en strategisk inriktning för stadens arbete.

Det är angeläget att en vision för staden utgår från en helhetssyn på Stockholms utveckling och stadsledningskontoret har därför valt att analysera och beskriva framtidens Stockholm genom tre övergripande teman som alla har hållbar tillväxt som gemensam nämnare. Att arbeta med teman ger större möjligheter att teckna bilden av framtidens Stockholm ur ett individperspektiv och att komma bort ifrån stuprörsperspektiv och traditionella mål- och intressekonflikter. Den interna sektorsindelningen har enligt kontorets uppfattning knappast någon relevans för den enskilde stockholmaren, företagaren eller besökaren. Denna uppfattning har stärkts av de synpunkter som framkommit under dialogen med interna och externa intressenter.

Ett antagande av visionen innebär enligt stadsledningskontorets mening ett strategiskt åtagande från stadens sida. Visionen tydliggör stadens långsiktiga intressen och ambitioner på ett nytt sätt och ger större möjlighet att fokusera på viktiga framtidsfrågor. Visionen svarar även mot OECD:s analys av Stockholm där man konstaterar att staden saknar en övergripande strategi som förenar fysisk planering, ekonomisk utveckling och stadens högre visioner och som är förankrad över tiden. Också stadens framtidsutredning utgör en värdefull underbyggnad för visionen.

För att visionen ska kunna bli verklighet, anser stadsledningskontoret att den måste genomsyra stadens samlade utvecklingsarbete och omsättas och konkretiseras i samtliga nämnders och bolagsstyrelser ordinarie verksamhet. Det är angeläget att samtliga nämnder och bolagsstyrelser analyserar hur man kan bidra till att förverkliga visionen på både kort och lång sikt. Visionen ska också, enligt kontorets uppfattning, utgöra en central utgångspunkt vid framtagande av sektoriella planer, program och policys inom staden. Det finns också många strategiska utvecklingsprojekt som skulle kunna kopplas till visionen och på ett konkret sätt illustrera stadens långsiktiga ambitioner.

Stadsledningskontoret bedömer vidare att visionen kan utgöra ett viktigt underlag för stadens politiska ledning att göra prioriteringar på medellång sikt. Stadens budget är det viktigaste styrdokumentet och budgeten ska ta sin utgångspunkt i de övergripande ekonomiska och strategiska utgångspunkterna för staden. Enligt stadsledningskontoret finns stora möjligheter att i budgeten fastställa verksamhetsspecifika mål och uppdrag som ligger i linje med de långsiktiga ambitionerna som kommer till uttryck i förslaget till vision. Visionen utgör därmed ett strategiskt inriktningsärende för staden. Kontoret anser därför att kommunstyrelsen bör ges i uppdrag att beakta visionen redan vid upprättande av förslag till budget för 2008. Vidare bedöms den löpande uppföljningen av visionen med fördel kunna ske inom ramen för den ordinarie uppföljningen av budget.

Det bör betonas att visionen omfattar flera frågor som Stockholms stad inte har direkt rådighet över. Det är därför avgörande med en stor delaktighet från externa aktörer. Flera företrädare för bl.a. näringslivet och regionala organ har under arbetet visat

stort intresse av att vidareutveckla samarbetet med staden och konkretisera visionen om det framtida Stockholm.

För att nå en bred delaktighet är det av stor vikt att staden kommunicerar visionen på ett målmedvetet sätt med invånare och med aktörer i staden och regionen. Kommunstyrelsen bör enligt kontorets mening ta fram och genomföra en kommunikationsplan. Kommunikationen bör kopplas till det etablerade budskapet "Stockholm - The Capital of Scandinavia", där visionen utgör den långsiktiga målbilden för Stockholms stad (vad vi vill bli) och budskapet "Stockholm - The Capital of Scandinavia" fungerar som beskrivning av den nuvarande positionen (vad vi är). Visionen bör också överlämnas till Stockholms Läns Landsting med anledning av det pågående arbetet med en ny regional utvecklingsplan.

Då genomförandet av visionen i stor utsträckning är beroende av insatser från andra aktörer anser stadsledningskontoret slutligen att det är motiverat att göra mer samlade avstämningar och utvärderingar med viss periodicitet. En samlad uppföljning och utvärdering av visionen bör föreläggas kommunfullmäktige en gång per mandatperiod. Vid dessa tillfällen ges också möjlighet att göra revideringar av visionen. Detta skulle för innevarande mandatperiod kunna vara aktuellt under våren 2010.

*ETT STOCKHOLM
I VÄRLDSKLASS*

Vision 2030

Stockholms stad har våren 2006-våren 2007 arbetat med att ta fram en långsiktig och samlad vision för Stockholms utveckling och för en hållbar tillväxt i projektet "Vision Stockholm 2030". Arbetet har letts av stadsledningskontoret och visionen har vuxit fram genom dialoger inom staden och med företrädare för näringslivet, utbildningsväsendet, andra myndigheter m.fl.

I visionen presenteras, under rubriken Ett Stockholm i världsklass, tre sammanhållande teman för staden framtida utveckling och ett antal väsentliga karaktärsdrag som visar hur det är att bo, verka i och besöka Stockholm år 2030. Visionen illustreras med exempel på insatser och projekt som leder Stockholm i visionens riktning. Många av dessa åskådliggörs i en avslutande kartillustration. Visionen redovisar också en rad övergripande strategier som är centrala för att vision ska bli verklighet.

Utgångspunkter för vision om Stockholm 2030

Stockholm är människornas stad. Det är vi som lever här som tillsammans skapar och utvecklar staden. Samhällsservice, kultur, infrastruktur, organisationer och arbetsmarknad kännetecknas av att alla aktörer gemensamt strävar efter att se helheten i medborgarnas behov och önsknings. Stadens uppgift är att stödja och underlätta, inte att ta över och kontrollera. De flesta beslut tas av personer och familjer själva. Det är lätt att bo och arbeta i Stockholm.

Stockholm är en storstad med en fantastisk attraktionskraft. Regionen är en mötesplats för människor från olika kulturer, en importhamn för nya idéer och ett centrum för kultur, idrott och nöjen. Stockholm är en av världens vackraste städer med en god samhällsservice och en unik närhet till vatten och natur. Stockholm är en tillväxtmarknad med ett starkt näringsliv. Här finns kunskap, möjligheter, utmaningar och puls – värden som många människor, besökare och företag söker. Stockholm är och bör vara en region som drar till sig människor från andra delar av Sverige och världen och är öppen för den mångfald av kulturer som det innebär.

Det innebär inte att vi kan luta oss tillbaka för att nå framgång. Genom globaliseringen krymper världen och ökar konkurrensen från andra starka regioner i världen. Samtidigt innebär globaliseringen enorma möjligheter med nya växande marknader och expanderande handel. Vid sidan av Sydostasien anses Östersjöregionen vara den region som kommer att ha den starkaste utvecklingen under de kommande decennierna. Stockholm kommer således att vara medelpunkten i en region som förespås bli en av de mest expansiva i världen. Den positiva utvecklingen kommer dock inte automatiskt. För att nå resultat krävs det kloka beslut och strategiska ställningstaganden.

Stockholms stad vill ta tillvara på globaliseringens möjligheter och fortsätta växa tillsammans med den övriga Stockholm–Mälarenregionen. Det är tillsammans som vi blir tillräckligt stora och har tillräckliga kvaliteter för att kunna tävla med världsstäderna. År 2030 beräknas Stockholm stad ha närmare en miljon invånare och Stockholm–Mälarenregionen närmare 3,5 miljoner. Det ställer krav på att utveckla allt från bostäder, kommunikationer och företagsklimat till vård, skola, omsorg och kultur. Att regionen klarar att stärka sin konkurrenskraft är inte bara viktigt för oss, utan för hela landet, som behöver en internationellt konkurrenskraftig huvudstadsregion.

Det är mot den bakgrunden som Stockholms stad har tagit fram en samlad och långsiktig vision för Stockholms framtida utveckling. Visionen beskriver hur Stockholm i den framväxande Stockholm–Mälarenregionen ska ha utvecklats till år 2030. I visionen tecknas en framtidsbild av en storstad i världsklass.

Visionen är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida och vi förbinder oss att arbeta i visionens riktning under de kommande decennierna. Stockholms stad kan emellertid inte göra visionen verklig på egen hand. Arbetet med att omsätta visionen till konkreta handlingsplaner med tidsatta åtgärder måste ske i dialog med stockholmarna, näringslivet, staten, utbildningsväsendet, föreningslivet, landstinget och de övriga kommunerna i Stockholm–Mälarenregionen.

Det är endast med gemensamma krafter som vi kan uppnå resultat. Jag hoppas att alla aktörer i regionen – offentliga och privata – vill vara med och göra visionen om ett Stockholm i världsklass till verklighet.

Kristina Axén Olin

Finansborgarråd

Mångsidigt och upplevelserikt

År 2030 är Stockholm en mångsidig och upplevelserik storstad av världsklass. I regionen finns ett stort och brett utbud av arbeten, utbildningar, service, kultur och nöjen med stark internationell karaktär, som ger alla människor möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och tar tillvara allas potential. Här finns också unika stadsmiljöer som förenar storstadens puls med närheten till natur och vatten – en kombination som lockar besökare från hela världen.

- **UNIKA MÖJLIGHETER TILL ARBETE OCH
UTBILDNING**

Stockholm–Mälarenregionen är en integrerad arbets- och utbildningsmarknad med ett stort och varierat utbud av arbeten och utbildningar. Oavsett ålder, kön och bakgrund går det att få ett arbete som matchar utbildning och yrkeserfarenhet eller en utbildningsplats som passar intressen och förutsättningar. Kommungränser har minskat i betydelse och det är lätt att bo, arbeta och ta del av välfärdstjänster i en integrerad region.

Grunden till den välfungerande arbetsmarknaden är ett stort och brett näringsliv, som framgångsrikt verkar över konjunkturcykler och skapar arbetstillfällen. Här finns alltid en efterfrågan på arbetskraft. Ett utbildningssystem av hög kvalitet som förbereder för yrkesarbete och akademiska studier skapar också många vägar in i arbetslivet. Här finns ett stort och brett utbud av högklassiga yrkes- och studieförberedande utbildningar, på både gymnasial och eftergymnasial nivå, som väl motsvarar arbetsmarknadens behov. Här finns också en kvalificerad nyföretagarrådgivning, som hjälper personer som vill starta företag att utveckla sina affärsidéer. Nya sektorer utvecklas kontinuerligt.

Det är lätt att röra sig mellan olika arbeten och mellan arbete, utbildning och företagande. Genom en nära samverkan mellan näringsliv, grund- och gymnasieskolor, universitet och högskolor har naturliga bryggor skapats i allt från trainee- och praktikplatser till mentorskap och lärlingsutbildningar.

- **FÖRETAGANDE I VÄRLDSKLASS**

Stockholm–Mälarenregionen har ett företagsklimat i världsklass som erbjuder en god jordmån för företag att starta och växa. Här finns allt från internationella storföretag inom högteknologiska branscher till små avknopningsföretag inom tjänstesektorn.

Den kreativa sektorn har utvecklats, där kultur, idrott och nöjen skapar arbetstillfällen, exportmöjligheter och tillväxt. Stockholm är världskänt för sitt rika och dynamiska kulturliv.

Företagsklimatet grundas på enkla och tydliga regel- och skattesystem, som gör det enkelt och lönsamt att starta och driva företag. Stockholms stad har en låg kommunalskatt. Ett fullt utbyggt valfrihetssystem i staden med konkurrensutsatta verksamheter har skapat nya marknader och banat väg för nya och växande före-

tag. Det finns också en effektiv näringslivsservice över kommungränserna, som hjälper företag som vill växa eller etablera sig i regionen.

Företagandet stöds också av en högklassig infrastruktur. I regionen finns ett väl-fungerande väg- och järnvägsnät, utbyggda flygplatser och hamnar, tillförlitliga system för energiförsörjning och en IT-infrastruktur i världsklass. I regionen finns också en god tillgång till arbetskraft till följd av framgångsrik matchning mellan utbildningsinriktningar och kompetensbehov och av en arbetskraftsinvandring. Stockholm är även norra Europas finansiella centrum med en stor finansiell sektor, som skapar unika möjligheter till kapitalförsörjning för företag. Stockholm är den mest företagsvänliga staden i Sverige, nyföretagandet ligger på en internationellt hög nivå.

• **EN MÅNGFALD AV ATTRAKTIVA STADSMILJÖER**

Stockholm är en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer med egna identiteter, som skapar möjligheter för stockholmarna att välja vilken del av staden som passar ens egen livssituation och livsstil.

Stockholm har lyckats med konststycket att bevara sina ovärderliga historiska kvaliteter i stadsmiljön, samtidigt som staden har fortsatt att växa. Nya täta, miljövänliga och varierade stadsmiljöer har vuxit fram med en blandning av bostäder och verksamheter och med olika boende- och upplåtelseformer. Tillväxten har skett i kransen runt innerstaden med utbyggnaden av Nordvästra Kungsholmen, Årstadal - Liljeholmen, Hammarby Sjöstad och Värtan – Frihamnen.

Nya stadsmiljöer har också vuxit fram i Stockholms möte med sina grannar. Staden är tätare och närmare. I mötet med Solna har området runt Karolinska-Norra Station utvecklats till levande vetenskapsstad och i mötet med Sundbyberg har Annedal formats till en attraktiv stadsmiljö. Även på gränsen mellan Stockholm och Huddinge i Kungens Kurva-Skärholmen och på gränsen mellan Stockholm och Nacka i Henriksdal-Danvikslösen har nya spännande stadsmiljöer vuxit fram.

Vid sidan av dessa utbyggnader har Stockholms befintliga stadsmiljöer berikats med kompletteringar av olika slag. I innerstaden har city förnyats med nya bostäder som skapar en levande miljö under dygnets alla timmar. I ytterstaden har stadsdelar såsom Farsta, Älvsjö, Sätra och Vällingby utvecklats med nya arbetsplatser och bostäder. Järva och Vantör har byggt vidare på sina mångkulturella värden och spännande arbetsplatser har tillkommit inom språk, teknik och kultur.

Stockholm är också berömd för sina många nya högklassiga byggnader och för att ha tillvaratagit landskapet och de naturliga förutsättningarna på ett nydanande sätt. Stockholms parker är vackra och trygga. Såväl det nya stadsbiblioteket vid Odenplan som den nya Slussen har vunnit internationella priser för sin spännande arkitektur. Stadsbilden har även förstärkts med nya höga hus i strategiska lägen.

Exempelvis markerar nya höga byggnader i Frihamnen och Liljeholmen nya entréer till Stockholm.

Gemensamt för alla stadsmiljöer är att de är rena, snygga och trygga. Genom en nära samverkan mellan stad, fastighetsägare, företagare, boende och polis har en storsatsning gjorts på att städa, bygga bort otrygga miljöer, lysa upp staden och på fler poliser. Stockholm är världens renaste och tryggaste huvudstad.

- **EN ENASTÅENDE STAD PÅ VATTNET**

Stockholm är en enastående stad på vattnet. Här finns rena sjöar och vattendrag, som erbjuder unika möjligheter till bad- och båtliv. Stadens kajer är tillgängliga och sjuder av folkliv. Det gäller inte minst Stadsgården och Skeppsbron, som har omvandlats till ett sammanhängande och levande gångstråk. Även Söder- och Norr Mälarstrand har utvecklats och erbjuder stora badmöjligheter. Det växer också fram nya attraktiva boenden i anslutning till Stockholms vatten. Nya former av spännande sjöstäder har byggts vid Ulvsundasjön och över järnvägsspåren längs vattnet från Tegelbacken mot Karlberg.. Vattenvägarna används också för transporter och de snabba och bekväma båtförbindelserna lockar både stockholmare och besökare. Stockholm har utvecklat de vattennära områdena och Mälarens reglering är säkrad bland annat tack vare den nya slussen.

Stockholm är en självklar bas för turismen i Östersjöområdet med en omfattande färje- och kryssningstrafik. Genom satsningen på en ny kryssningsterminal i Frihamnen har fler rederier lockats att starta och avsluta sina kryssningar i Stockholm. Även utbyggnaden av containerhamnen i Norvik har förstärkt Stockholms ställning som en ledande hamnstad i Östersjön.

- **VÄRLDSBERÖMD UPPLEVELSESTAD**

Stockholm är en internationell storstad med ett myllrande kultur- och nöjesliv. Här finns ett rikt utbud av museer, konserter, teatrar, konstutställningar, filmvisningar, idrottsarrangemang, gallerier, dansuppvisningar och nöjesparker. Här arrangeras också megaevenemang med internationell lyskraft - allt från världsartisternas turnépremiärer till finalen i Champions League.

Det rika kultur- och nöjeslivet lägger, tillsammans med det stora utbudet av restauranger, caféer, pubar och affärer, grunden för den berömda stockholmspulsen. Pulsen har en internationell prägel som tilltalar alla människor. Det kreativa klimatet lockar och den fria kulturen är en viktig del i stadsutvecklingen som skapar stor inflyttning av människor i alla åldrar och från alla världens hörn. I Stockholm finns möjlighet att ta del av världen.

Ett framgångsrikt samarbete inom regionen och mellan offentliga och privata aktörer har möjliggjort en omfattande utbyggnad av nya arenor för kultur och idrott i regionen. Det gäller exempelvis det nya stadsbiblioteket vid Odenplan, det nya operahuset och Nobelmuseet, ett designcentrum vid Telefonplan, den nya nationalarenan för fotboll i Solna och arenor för toppfotboll.

- **EN STAD AV MÅNGFALD**

Stockholm är en stad där alla har möjlighet att hitta sitt hem. Staden har flera kärnor. Människor kan i sitt närområde bo, arbeta, utbildas, underhållas, motionera och hitta ett rikt utbud av service, varor och tjänster. Den historiska uppdelningen mellan villaområden, bostadsrätter och hyresrätter, sovstäder och arbetsplatsområden har luckrats upp. En radikal förändring har skett i stadens miljonprogramsområden fram till 2030. Upplåtelseformerna är blandade och slitna bostadsområden och centrumanläggningar har, bytt karaktär, rustats upp och byggts om. Tidigare segregerade områden har fått statusprojekt som varit med och lyft stadsdelarnas anseende. Dessa områden är några av de mest attraktiva områdena att bosätta sig i.

Stockholm bygger integrerat. Människor kan i sin närmiljö hitta de delar som behövs för att leva ett rikt liv i gemenskap med andra, inklusive en lokal arbetsmarknad.

Staden använder sin ställning som stor arbetsgivare för att visa vägen till en arbetsmarknad där människor inte känner sig diskriminerade. Företag, kommunala förvaltningar och statliga myndigheter finns runt om i hela staden.

Stockholm är en region som drar till sig människor från andra delar av Sverige och världen och är öppen för den mångfald av kulturer som det innebär. Den som kommer till Stockholm från ett annat land får en snabb introduktion där staden samarbetar med föreningar och arbetsliv för att människor ska lära sig ett nytt språk, en ny kultur och hitta ett nytt arbete.

Olika kulturyttringar lever stolt sida vid sida och sammanflätas på ett sätt som de själva väljer. Människors personliga olikheter ses som en tillgång både i kultur- och arbetsliv. Kraften i mångfaldens Stockholm kommer från människors personliga val och ett samhälle som uppmuntrar till eget ansvar.

Innovativt och växande

År 2030 är Stockholm navet i den växande Stockholm – Mälarenregionen. Regionen har stärkt sin internationella konkurrenskraft och är den främsta tillväxtregionen i Europa. I regionen finns ett dynamiskt och innovativt näringsliv i världsklass, som framgångsrikt konkurrerar med varor och tjänster på den globala marknaden. Näringslivet präglas av starkt kunskapsbaserade verksamheter, hög innovationskraft och av unik samverkan med utbildning och forskning.

- **CENTRUM I EN STARK OCH VÄXANDE REGION**

Stockholm är det självklara centrat i den växande Stockholm-Mälarenregionen. Genom ett välfungerande och attraktivt transportsystem är regionen en gemensam arbets-, bostads- och utbildningsmarknad och ger människor unika möjligheter att utnyttja hela regionens kvaliteter. Stockholm-Mälarenregionen skapar också goda förutsättningar för näringslivet att utvecklas. Regionen kan sammantaget erbjuda företag inom alla typer av branscher goda etablerings- och tillväxtförutsättningar.

Till följd av det välutvecklade samarbetet inom Stockholm–Mälarenregionen har regionen förstärkt sin attraktionskraft. Regionen har en allt viktigare position nationellt och internationellt och lockar människor och företag från hela världen.

Stockholm–Mälarenregionen är en magnet som drar till sig företag från hela världen. Företagen förlägger alla typer av verksamhet i regionen, men framför allt ledningsfunktioner och forsknings- och utvecklingsverksamheter. Det gäller särskilt företag som verkar inom regionens spjutspetsbranscher såsom informations- och kommunikationsteknologi, life science, finans och miljöteknik, men också företag som verkar inom andra kunskapsintensiva branscher. Målmedvetna satsningar för att höja utbildningsväsendets kvalitet, från de första skolåren till forskning på hög akademisk nivå, har skapat en yrkesskicklig och välutbildad arbetskraft som få andra regioner kan matcha. Den stora tillgången på välutbildad arbetskraft är en viktig förklaring till varför så många företag väljer att etablera sig i regionen. Stockholm är ett internationellt föredöme som lockar till sig arbetskraft från hela världen.

Regionen starka attraktivitet för kunskapsintensiva företag har fört med sig en växande marknad för företagsnära tjänster. Det finns en stor efterfrågan på jurister, revisorer, ekonomer och andra kvalificerade företagstjänster, men också på andra typer av service såsom restauranger, hotell, caféer och affärer. Det har inneburit en mängd nya etableringar av spännande tjänsteföretag. Yrkesförberedande utbildningar och lärlingsprogram anpassade efter arbetsmarknadens behov har bland annat underlättat stadens byggnadsexpansion och bidragit till en hög sysselsättning.

Regionen har blivit en självklar lokalisering för verksamheter som behöver finnas nära den senaste forskningen och den mest kompetenta arbetskraften. Stockholm - Mälarenregionen har en innovationsmiljö som kan mäta sig med de bästa i världen. Ett högkvalitativt utbildnings- och forskningssystem, ett förändringsbenäget näringsliv, en god tillgång på riskvilligt kapital och en utbredd innovationskraft skapar en unik jordmån för att utveckla och kommersialisera innovationer. Här finns också världsledande innovationssystem, som hjälper forskare, studenter, företagare och invånare att utveckla sina idéer till nya produkter och tjänster. Ur den starka innovativa miljön växer ständigt nya spännande företag fram och befintliga företag stärker sin konkurrenskraft.

- **EN VÄRLDSLEDANDE KUNSKAPSREGION**

Stockholm–Mälarenregionen är en av världens ledande kunskapsregioner. Vid regionens universitet och högskolor utbildas framtidens arbetskraft och tillsammans med företagen produceras ny banbrytande kunskap, som driver samhällsutvecklingen framåt. Både grund- och forskarutbildningen i regionen håller en hög internationell kvalitet, som i kombination med att utbildningen och forskningen utföras i nära samverkan med näringslivet, producerar en kompetensbank i världs-

klass. Den byggs på av spetskompetens från övriga världen, som lockas till regionen av den kreativa och stimulerande kunskapsmiljön.

Stockholms skolor har en stor frihet att hitta egna vägar att uppnå goda resultat. Skolledning och lärare har en stor frihet att utforma verksamheten utan politisk detaljreglering och byråkratisk överbyggnad. Kunskap, bildning och stimulerande studiemiljöer präglar stadens grund- och gymnasieskolor. Alla barn och ungdomar ges möjlighet att växa och utvecklas. Kulturell och språklig kompetens tas till vara och är en medveten strategi för att lyfta Stockholm till en världsledande kunskapsregion.

Genom tidiga och regelbundna kunskapskontroller och noggrann uppföljning har kunskapsnivåerna höjts. Ingen lämnar grundskolan utan grundläggande kunskaper. Särskilda satsningar har gjorts på matematik- och språkundervisning, vilket har medfört att Stockholm ligger i världsklass inom dessa områden. Barn och föräldrar stort inflytande över utbildningen och möjlighet att välja mellan ett brett urval av kommunala och fristående alternativ.

I gymnasiets studieförberedande program, yrkesförberedande program och lärlingsutbildningar ges goda förutsättningar för ett framgångsrikt yrkesliv och fortsatta akademiska studier. De yrkesförberedande programmen matchar arbetsmarknadens krav och sysselsättningen bland ungdomar är hög. Ungdomar får jobb när de avslutat utbildningen. Entreprenörskap är en naturlig del av undervisningen.

Den ambitiösa satsningen på en grund- och gymnasieskola med kunskap i fokus är en av nycklarna till framgången. En välmotiverad lärarkår, större fokus på utvärdering och uppföljning och friare skolor har förbättrat studenternas kunskapsnivåer. Det har gett universitet och högskolor förutsättningar som gjort det möjligt för universitet och högskolor att höja sina ambitioner och konkurrera med internationellt framträdande lärosäten. Det omfattande samarbetet mellan universiteten och högskolorna i regionen har också varit starkt bidragande. Regionen har flytta fram sina positioner inom en rad forskningsområden och nya multidisciplinära forskningssamarbeten har utvecklats, som har gjort det möjligt att erövra stora forskningsanslag från EU och andra internationella finansiärer. Inom informationsteknikområdet har kompletterande kompetenser från KTH och Stockholms universitet förstärkt varandra vid IT-universitetet i Kista Science City. På samma sätt har Karolinska Institutets starka ställning inom life science byggts på med kompletterande kompetens från KTH, Stockholms universitet, Handelshögskolan och Uppsala universitet i Karolinska/Norra Station, som har utvecklats till världens främsta område för life science.

Den starka samverkan har också fört med sig att nya utbildnings- och forskningsinriktningar har utvecklats. Exempelvis har en ny finans- och försäkringsutbildning byggts upp i samverkan mellan KTH, Handelshögskolan och Stockholms universitet och lokaliserats till det nya finanscentrat i Värtan.

Det finns också en unik samverkan mellan å ena sidan universiteten och högskolorna och å andra sidan grund- och gymnasieskolan och det omgivande samhället. Resultaten från forskningen används direkt i privata och offentliga verksamheter och erfarenheterna förs tillbaka till forskningen. Det gäller exempelvis inom life science-området, där det finns ett unikt samarbete mellan universiteten och högskolorna, sjukvården och läkemedelsindustrin. Det ger upphov till ökad livskvalitet och stora samhälliga vinster.

- **INTERNATIONELL MÖTESPLATS**

Stockholm–Mälarenregionen är en av världens viktigare mötesplatser med en stark internationell karaktär. Här arrangeras en mängd stora internationella kongresser, mässor, möten och evenemang som lockar människor från hela världen. Den nya kongressanläggningen i city, mässanläggningen i Kista, utvecklingen av Stockholmsmässan och tillbyggnaderna av hotell har ökat regionens attraktionskraft och gjort Stockholm till en av världens främsta kongresstäder.

Stockholm–Mälarenregionens ställning som en av världens ledande kunskapsmiljöer gör också att regionen lockar utländska studenter och forskare. Hit söker sig studenter och forskare från alla världens hörn för kortare eller längre vistelser. Likaså söker sig konstnärer och musiker av olika slag till det kreativa klimat som rådet här. Tillsammans med tidigare invånare skapar nyinflyttade i olika kreativa branscher denna attraktiva stad i ständig utveckling. Vissa väljer att stanna kvar för alltid.

Stockholm–Mälarenregionen fungerar även som en strategisk port mot de starka ekonomierna i Öst- och Centraleuropa. En rad internationella företag, som verkar på dessa marknader, har etablerat sina europeiska huvudkontor och sina forsknings- och utvecklingsverksamheter i regionen.

Stockholm–Mälarenregionens funktion som internationell mötesplats stöds av att regionen erbjuder bekväma flyg-, båt- och tågförbindelser till hela världen. Stockholm–Arlanda Airport är den nordiska knutpunkten för all flygtrafik och har en hög turtäthet och direktlinjer till alla världens metropoler. Stockholm–Arlanda avlastas av de övriga flygplatserna i regionen – Stockholm–Bromma, Stockholm–Skavsta och Stockholm–Västerås. Ett Skavsta Express har skapats för snabb transport mellan Stockholms innerstad och flygplatsen. En ny snabb tågförbindelse har också utvecklats som gör det enkelt att ta sig mellan Stockholm och övriga Nordeuropa.

- **EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD**

Teknikutveckling och ekonomisk tillväxt ger goda förutsättningar för ett ekologiskt hållbart samhälle. Nya tekniska innovationer har löst många miljöproblem. Staden är på god väg att uppfylla målet om att vara fossilbränslefritt 2050. De kraftfulla åtgärder som genomförts har gjort att energiförbrukningen bland företag och invånare minskat betydligt. Befolkningsökningen i regionen har därmed inte lett till en ökad miljöbelastning.

De nya innovationerna uppstår inom alla typer av områden, och inte minst i skärningspunkten mellan branscher som miljöteknik, life science, informations- och kommunikationsteknik, finans och design, där Stockholm ligger i den absoluta framkanten. Stockholm är exempelvis världsledande på att utveckla, kommersialisera och tillämpa ny energi- och miljöteknik. På område efter område omsätts ny miljödriven teknik och gör Stockholm till ett internationellt föredöme.

Klimatfrågorna är globala och Stockholm är ledande inom området och tar stort lokalt ansvar. Genom energieffektivisering, samt ökad användning av fossilbränslefria energikällor har Stockholms bidrag till växthuseffekten minskat. Stockholms bilpark består så gott som uteslutande av miljöbilar. Tillgången på miljöbränslen är god. Smarta trafiklösningar och modern informationsteknik har ökat framkomligheten och därmed ytterligare minskat utsläppen. Stockholm är den stad i världen där invånarna använder kollektivtrafiken mest. Stockholm har ett väl fungerande och säkert cykelvägnät.

Vid nybyggnationer används miljövänlig teknik och miljövänliga material. Stockholms företag har i samverkan med staden gjort Stockholms boendemarknad till ett föredöme vad gäller utbudet av olika typer av miljöeffektiva småhus och flerbildshus. Nya bostadsområden byggs miljövänligt och är internationella föredömen.

Medborgarnas Stockholm

År 2030 är Stockholm navet i en tillgänglig och trygg region utan sociala och fysiska barriärer. I regionen finns obegränsade möjligheter för människor att resa, bo och mötas. Här finns också en högklassig och kostnadseffektiv samhällsservice baserad på valfrihet och mångfald, som ger stockholmarna unika möjligheter att välja mellan olika vård- och omsorgsgivare och skolor.

• DEMOKRATISKT OCH TRYGGT

I Stockholm känner invånarna delaktighet och inflytande. Stockholm arbetar ständigt med att förbättra formerna för den lokala demokratin och deltagandet. Valdeltagandet är högt, människors möjligheter till utveckling och deltagande avgörs inte av kön, ursprung, ålder, social status eller något annat som tidigare hindrat jämlikhet. Stockholm är världens mest tillgängliga huvudstad. Detta är en del av Stockholms varumärke.

Stockholm är världsledande i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Staden arbetar med vetenskapliga arbetssätt för att skapa trygghet såväl i utemiljön som i hemmen. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa och reagera snabbt och effektivt om det ändå sker.

Ingen behöver känna sig otrygg på gator och torg. Staden är väl upplyst och människor rör sig fritt på gator och torg dygnet runt. Tryggheten finns inbyggd i all

stadsplanering. Poliser finns synliga både dag- och nattetid och kommer snabbt när människor behöver deras hjälp.

I Stockholm fungerar rättssystemet. Brottanmälningar leder till omedelbar utredning. Den som har blivit utsatt för ett brott blir trodd och behandlad med respekt och ingen behöver vara rädd för att vittna.

Kontakterna med staden kan skötas när man vill, staden är integrerad och uppkopplad i de informationsteknologiska nät som täcker hela Stockholm.

Stockholm är en storstad som lever dygnet runt. Kollektivtrafiken fungerar 24-timmar om dygnet.

Stockholm erbjuder en trygg och inspirerande miljö för barn och ungdomar att växa upp i. Familjerna är myndigförklarade genom flexibla välfärdsystem som gör det möjligt att kombinera ett kvalificerat yrkesliv med mer tid för barnen. Från barnomsorg och förskola till grund- och gymnasieskola tas barns och ungdomars nyfikenhet och lust att lära tillvara. Ett rikt utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter bidrar till att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa och sociala förmåga. Staden har många miljöer som är stimulerande för barn och där familjer kan umgås.

I samverkan med föreningslivet finns gott om lokaler och plats utomhus där barn och unga kan få stimulerande aktiviteter och upplevelser på fritiden. I Stockholm engagerar sig staden, näringslivet och organisationer i att skapa mötesplatser över generationsgränserna.

- **HÖGKLASSIG SAMHÄLLSSERVICE BASERAD PÅ VALFRIHET**

Stockholmarna har världens högsta medellivslängd och många arbetar efter pensionen. Likaså blir människor allt friskare. Ohälsotal och sjukskrivningar minskar och vård och rehabilitering fungerar väl. Staden tar i sin roll som arbetsgivare ett stort ansvar för sina medarbetares arbetsmiljö och har lägst sjukfrånvaro av Sveriges kommuner.

I Stockholm finns tillgång till en samhällsservice av högsta kvalitet. Servicen är offentligt finansierad, men driften präglas av en mångfald. Stockholmarna har stora möjligheter att påverka utformningen av servicen och kan med stöd av välutvecklade webblösningar välja mellan en mängd vård- och omsorgsgivare och skolor i både kommunal och enskilt driven regi. Staden ger information, är kontaktbar och möjligheten att genomföra val finns dygnet runt. Genom en nära samverkan mellan olika utförare och med olika frivilligorganisationer säkerställs att samhällsservicen når alla människor.

Mångfalden av olika alternativ har fört med sig att nya och individualiserade arbetssätt och metoder har utvecklats inom vården, omsorgen och skolan. Genom de

flexibla välfärdsystemen klarar föräldrar kombinera ett kvalificerat yrkesliv med mer tid för barnen. Det har ökat människors trygghet, självbestämmande och livskvalitet. Det är inte minst tydligt inom omsorgen om de allt fler äldre invånarna och inom stödet till funktionshindrade.

Satsningen på mångfald har också drivit på kvalitetsarbetet. Det målmedvetna arbetet med kvalitetsgarantier har väckt stort internationellt intresse och fört med sig att stockholmarna har ett stort förtroende för samhällsservicen. Stadens viktigaste roll är inte som utförare utan som beställare av välfärdstjänster och som utvärderare av desamma och därmed som garant för en hög kvalitet gentemot medborgarna.

- **ETT AKTIVT OCH TRYGGT ÅLD RAND E**

Stockholmarna lever allt längre och friskare. De flesta seniorer ser positivt på framtiden. De ställer gärna upp både i arbetsliv och i ideella verksamheter. Den unika erfarenhet som ett långt liv kan ge tas tillvara. Ålderdiskriminering bekämpas framgångsrikt. Tack vare sänkt inkomstskatt är det lönsamt för den som vill arbeta vidare efter 65 år. Stockholm erbjuder ett rikt utbud av kultur och fritidsaktiviteter vilket möjliggör ett aktivt liv. Det civila samhället är den viktigaste kraften för att minska ensamhet och skapa gemenskap, sammanhang och närhet.

Stockholm är en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt. Genom att fånga upp enskilda människors verkliga behov håller vården och omsorgen en god kvalitet. En värdighetsgaranti ger tydliga och konkreta besked om vad den enskilda individen kan kräva av omsorgen. Anställda inom äldreomsorgen har adekvat utbildning och kompetens som svarar mot de krav som verksamheten ställer. Frågor om människovärde och bemötande är viktiga delar i all utbildning och kompetensutveckling.

Omsorgen är offentligt finansierad, men driften präglas av mångfald. De äldres rätt att välja boende garanteras genom ett valfrietssystem. Både offentliga och privata utförare är lyhörda för de äldres önskemål och krav. Som komplement till den kommunalt finansierade verksamheten finns en rik flora av ideella och frivilliga insatser. Det är också möjligt för äldre att utöver de tjänster de har rätt till genom biståndsbedömning också kunna välja tilläggstjänster som de själva bekostar. Att kunna bo kvar i sitt eget boende ses som en möjlighet och inget tvång.

- **STORT OCH BRETT UTBUD AV BOSTÄDER**

Stockholm–Mälarenregionen har utvecklats till en integrerad arbets- och bostadsmarknad. I regionen finns en mångfald av bostäder och goda möjligheter att snabbt transportera sig mellan arbete och bostad.

I Stockholms stad finns till följd av en omfattande bostadsproduktion ett stort och brett utbud av bostäder i olika boende- och upplåtelseformer, storlekar och standard. Det finns allt från små och stora lägenheter, från hyres- och bostadsrätter till villor och radhus. Särskilda satsningar har gjorts på att bygga bostäder med enklare standard och med lägre boendekostnader för att underlätta för att ungdomar och

studenter att komma in på bostadsmarknaden. Det breda utbudet av olika typer av bostäder gör att det går att göra bostadskarriär i hela staden. Det ökade och varierade bostadsbyggandet har bland annat möjliggjorts av förenklingar av planprocessen och en bättre samordning mellan nationella regelverk. Ägarlägenheter är ett uppskattat inslag och har bidragit till att fler kan påverka sin boende- och livssituation.

Bostäderna är byggda med hög kvalitet och med moderna, miljöanpassade och energieffektiva material. Bostäderna ligger blandade med arbetsplatser för att skapa en trygghet och säker miljö som lever under dygnets alla timmar.

- **EN SAMMANHÅLLEN STAD**

Stockholm är en sammanhållen stad utan fysiska och sociala barriärer, som skapar unika möjligheter för människor med olika bakgrund att mötas och knyta kontakter. Genom en rad berikande kompletteringsprojekt och nya tvärförbindelser har stadens olika delar knutits ihop. Barriärer i form av stora trafikleder byggs bort genom tunnlar eller överdäckningar. I alla stadsdelar finns en blandning av bostäder, verksamheter, kultur och service och av olika boende- och upplåtelseformer. Det gäller inte minst city, som har kompletterats med bostäder och stadsdelarna på Järva och Söderort, som har berikats med nya radhus, villor och bostadsrätter. Det är nära till attraktiva grönområden och till stadens vatten.

Det sammanhållna Stockholm är också resurs- och energieffektiv stad med tekniska försörjningssystem som ligger i spetsen för tillämpning av ny miljöteknik. Här finns en storstadsmiljö som är ren, trivsamt och vacker.

- **ETT VÄLFUNGERANDE TRANSPORTSYSTEM**

Stockholm-Mälarenregionen har ett välfungerande transportsystem transportsystem med minimal klimatpåverkan, som gör att människor snabbt och enkelt kan röra sig i hela regionen. Nya förbifarter väster och öster om staden och med utbyggnad av Norra Länken och E18 gör att tillgängligheten är god.

Stora satsningar har även gjorts på att utveckla den spårbundna kollektivtrafiken, exempelvis genom fler spårvagnar. Kollektivtrafiken fungerar och håller tiderna. El- och biogasdriven kollektivtrafik är väl utbyggd. Regionen har knutits ihop genom utbyggnaden av Citybanan och förlängningen av tvärbanan från Hammarby Sjöstad till Slussen och från Alvik till Solna och Kista samt av tunnelbanan från Odenplan till Karolinska sjukhuset, från Hagsätra till Älvsjö och från Kungsträdgården till Nacka och Tyresö. De nya förbindelserna tillsammans med de nya och attraktiva tågagnarna, gör att allt fler väljer kollektivtrafiken. Linjetrafiken till sjöss, med miljövänliga fartyg, är utbyggd och utgör ett uppskattat komplement till annan kollektivtrafik.

Transportsystemet utmärks av en innovativ och koldioxidneutral transport- och miljöteknik och av en välutvecklad logistisk planering. En välutbyggd trafikinfomatik bidrar också till att effektivisera trafikflödena i regionen.

De kraftfulla satsningarna har möjliggjorts genom en bred regional samsyn och genom att nya finansieringslösningar har utvecklats tillsammans med staten och näringslivet. Samarbetet innebär också att planerings- och genomförandetiderna för stora infrastrukturprojekt har förkortas.

Vision och verklighet

- **ETT STRATEGISKT ÅTAGANDE**

Visionen om det framtida Stockholm är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida. Alla stadens nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att arbeta i visionens riktning i sina respektive verksamheter. De kommer genom prioriteringar och konkretiseringar att sätta sin prägel på det utvecklingsarbete som bedrivs inom staden. Att följa utvecklingen och utvärdera insatserna för att nå visionen kommer också att vara en viktig uppgift.

- **REGIONALT SAMARBETE**

En förstärkning av den pågående regionaliseringen i Stockholm-Mälardalen är avgörande för att regionens potential ska kunna tas tillvara och för att visionen ska kunna bli verklighet. Det krävs en stark samsyn och beslutskraft hos de olika offentliga aktörerna i hela Stockholm-Mälardalen i en rad gemensamma angelägenheter, inte minst inom transportområdet. Två viktiga regionala samarbeten är Stockholm Business Alliance och Mälardalsrådet.

- **SAMARBETE MED NÄRINGSLIVET**

För att kunna realisera visionen är det nödvändigt med ett väl utvecklat samarbete och olika former av partnerskap mellan staden, andra offentliga aktörer och näringslivet. Många av de viktiga satsningar som beskrivs i visionen, såsom exempelvis utvecklingen av Karolinska - Norra Station och Kista Science City, bygger på gemensamma mål och åtaganden mellan staden, andra offentliga aktörer och näringslivet.

- **STORSTADSPOLITIK FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT**

Stockholm-Mälardalens ekonomiska utveckling har en stor betydelse för hela Sveriges tillväxt och det behövs kraftfulla satsningar för att stärka regionen som landets tillväxtmotor. Det ställer krav på att den nationella politiken har ett storstadsperspektiv och beaktar regionens särskilda förutsättningar i form av höga kostnader för boende, lokaler och löner, långa restider, komplexa beslutsprocesser och risk för segregation. Exempelvis måste det kommunala utjämnningssystemet förändras och tilldelningen av statliga medel för infrastrukturinvesteringar öka. Det är vidare nödvändigt att den statliga sektorsstyrningen generellt sett blir mer flexibel och harmoniserad än idag, inte minst när det gäller tillämpningen av plan- och bygglagen och miljöbalken.

- **INTERNATIONELLT SAMARBETE**

I en globaliserad värld blir det internationella samarbetet allt viktigare. Stockholm-Mälarenregionen har ett strategiskt läge i en allt starkare och mer integrerad Östersjöregion och har goda förutsättningar att utvecklas till det självklara navet i Östersjöområdet. Det är därför viktigt att Stockholm deltar aktivt på den internationella arenan och prioriterar samarbete med europeiska regioner och storstäder och framför allt i norra Europa.

- **MARKNADSFÖRING AV STOCKHOLM – THE CAPITAL OF SCANDINAVIA**

Internationell marknadsföring och profilering blir allt viktigare i takt med att konkurrensen mellan städer och regioner ökar. I dagsläget är den internationella kännedomen om Stockholm relativt dålig. Det händer också att Stockholm förknippas med en del uppfattningar och värderingar som inte överensstämmer med verkligheten. Det är därför viktigt att långsiktigt och konsekvent fortsätta arbetet med att internationellt marknadsföra Stockholm – Mälarenregionen under budskapet ”Stockholm – The Capital of Scandinavia”.

- **SYMBOLER OCH IDÉBURNA PROJEKT**

Det är strategiskt att staden tillsammans med andra, aktörer utvecklar spektakulära och innehållsrika projekt som tydliggör visionens intentioner och som blir gemensamma symboler för det framtida Stockholm. Det kan handla om visionära stadsutvecklingsprojekt, men också om andra former av utvecklingsarbete som ligger i linje med visionen och skulle kunna ges ett starkare symbolvärde. Det skulle exempelvis kunna vara arbetet med att matcha arbetssökande mot företagens behov, integrationsprojekt eller stadens kvalitetsarbete.